

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до законопроекту згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо меценатства у фізичній культурі і спорті» (реєстр. № 3470 від 13.05.2020), внесений народними депутатами України Єфімовим М. В., Крульком І. І., Величковичем М. Р. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є забезпечення правового регулювання відносин у сфері спорту, спрямованих на розвиток меценатської діяльності, створення сприятливих умов для розвитку спорту, збереження здоров'я нації, а також створення умов для меценатської діяльності відповідно до законодавства України.

Цей законопроект за змістом є системно пов'язаним із проектом Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті» (реєстр. № 3469 від 13.05.2020), внесеним народними депутатами України Єфімовим М. В., Величковичем М. Р., Крульком І. І. та іншими.

Законопроектом, що розглядається, пропонується внести зміни до Податкового кодексу України (далі – Кодекс), а саме:

1) доповнити положення Кодексу новим підпунктом 14.1.111¹ пункту 14.1 статті 14, яким визначається поняття «меценатство у фізичній культурі і спорті», яке пропонується викласти у значенні, визначеному в проекті Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті». Терміни «меценат спорту», «набувач меценатської допомоги», «кінцевий бенефіціар меценатської допомоги» також пропонується вживати у значеннях, наведених в проекті Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті»;

2) в частині податку на прибуток підприємств законопроектом передбачається встановити особливі умови оподаткування меценатської допомоги у спорті, а саме:

- прибрати обмеження для платника податку, що надаватиме меценатську допомогу, встановлене підпунктом 140.5.9 пункту 140.5 статті 140 Кодексу, щодо коригування фінансового результату до оподаткування на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих (переданих) неприбутковим організаціям, внесеним до Реєстру неприбуткових установ та організацій у розмірі, що перевищує 4 відсотки оподатковуваного прибутку попереднього звітного року.

Натомість пропонується доповнити статтю 141 Кодексу новим пунктом 141.9, редакцією якого передбачається:

- для платника податку на прибуток підприємств, що надаватиме меценатську допомогу, збільшувати фінансовий результат до оподаткування на суму коштів або вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, безоплатно перерахованих

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000099F72E008EA48300

Підписувач Воробей Світлана Іванівна

Дійсний з 30.04.2020 12:26:18 по 30.04.2022 12:26:18

Міністерство фінансів України

11210-03-3/16979 від 05.06.2020

(переданих) протягом звітного (податкового) року як меценатська допомога відповідно до проекту Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті» набувачам меценатської допомоги та кінцевим бенефіціарам меценатської допомоги, у розмірі, що перевищує 30 відсотків його витрат за такий звітний (податковий) період;

- для набувача меценатської допомоги та кінцевого бенефіціара меценатської допомоги зменшувати фінансовий результат до оподаткування на суму отриманої меценатської допомоги за умови її використання за напрямками, визначеними проектом Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті»;

3) в частині податку на доходи фізичних осіб законопроектом пропонується доповнити перелік витрат, дозволених до включення до податкової знижки платника податку на доходи фізичних осіб, зокрема, суми коштів або вартість майна, перерахованих (переданих) платником податку у вигляді меценатської допомоги набувачам меценатської допомоги або кінцевим бенефіціарам відповідно до проекту Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті»;

4) в частині податку на додану вартість пропонується статтю 197 Кодексу доповнити новим пунктом 197.25, згідно з яким передбачається звільнити від оподаткування податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України майна як меценатської допомоги, наданої згідно із проектом Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті», та операції з постачання на митній території України товарів/послуг, що здійснюються на підставі та на виконання договору між меценатом спорту та набувачем меценатської допомоги та/або кінцевим бенефіціаром меценатської допомоги відповідно до проекту Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті». При цьому передбачено, що Порядок ввезення, постачання та цільового використання товарів, що ввозяться на митну територію України, постачаються на митній території України та звільняються від оподаткування податком, визначатиметься Кабінетом Міністрів України;

5) в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, пропонується внести зміни до підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу і встановити, що не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, об'єкти житлової і нежитлової нерухомості, що були отримані у власність набувачами меценатської допомоги або кінцевими бенефіціарами у порядку та відповідно до проекту Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті».

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту вплине на дохідну частину бюджету.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту призведе до втрат бюджету. Проте до пояснювальної записки до законопроекту не надано обґрунтованих фінансово-

економічних розрахунків та пропозицій щодо оцінки впливу на показники бюджету, у зв'язку із чим обрахунок втрат бюджету здійснити неможливо.

При цьому слід зазначити, що вартісна величина впливу на показники бюджету залежатиме від:

- кількості фізичних осіб, які скористаються правом на податкову знижку та обсягів коштів, які будуть сплачені у вигляді меценатської допомоги;
- суми коштів, вартості товарів, обсягів та вартості виконаних робіт і наданих послуг, безоплатно перерахованих (наданих) платниками податку меценатської допомоги набувачам меценатської допомоги та кінцевим бенефіціарам меценатської допомоги;
- кількості та площі об'єктів нерухомості, які будуть отримані у власність у вигляді меценатської допомоги; місця знаходження таких об'єктів; факту встановлення на території громади, де знаходиться об'єкт нерухомості податку на нерухоме майно; розміру ставки податку, встановленої органами місцевого самоврядування.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції щодо покриття можливих втрат бюджету відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно з вимогами пункту 1 статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Проте такі матеріали розробником не надані.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Передбачені законопроектом зміни не підтримуються виходячи з такого.

Надання податкових пільг та преференцій окремим суб'єктам господарювання не узгоджується з одним із основних принципів, на яких ґрунтується податкове законодавство – принципом рівності усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації, забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу (підпункт 4.1.2 пункту 4.1 статті 4 Кодексу).

З метою недопущення такої дискримінації запропоновані податкові преференції необхідно буде розповсюджувати також на будь-яких благодійників, що здійснюють не тільки меценатську діяльність, а і благодійну діяльність і не тільки у сфері фізичної культури і спорту.

Крім того слід відмітити, що діючими положеннями Кодексу вже передбачено пільги з податку на додану вартість та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме:

1. Відповідно до підпункту 197.1.15 пункту 197.1 статті 197 Кодексу звільнено від оподаткування податком на додану вартість операції з надання благодійної допомоги, зокрема безоплатне постачання товарів/послуг благодійним організаціям, утвореним і зареєстрованим відповідно до законодавства, а також надання такої допомоги благодійними організаціями набувачам (суб'єктам) благодійної допомоги відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації.

Під безоплатним постачанням розуміється постачання товарів/послуг благодійним організаціям та набувачам благодійної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації. У разі недотримання умов, визначених цим підпунктом, такі операції оподатковуються на загальних підставах.

Благодійна допомога може надаватися у вигляді товарів, робіт, послуг, призначених для використання юридичними особами – її набувачами з метою провадження діяльності за цілями, передбаченими статтею 3 Закону України «Про благодійну діяльність та благодійні організації».

При цьому звільнення від оподаткування товарів, передбачене пунктом 197.1 статті 197 Кодексу, поширюється на операції із ввезення на митну територію України.

2. Підпунктами «й» та «к» підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 Кодексу встановлено, що об'єкти нежитлової нерухомості державних та комунальних центрів олімпійської підготовки, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів фізичного здоров'я населення, центрів з розвитку фізичної культури і спорту інвалідів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, а також центрів олімпійської підготовки, шкіл вищої спортивної майстерності, дитячо-юнацьких спортивних шкіл і спортивних споруд всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств, їх місцевих осередків та відокремлених підрозділів, що є неприбутковими та включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій, а також об'єкти нежитлової нерухомості баз олімпійської та параолімпійської підготовки (перелік таких баз затверджується Кабінетом Міністрів України) не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Разом з тим слід зазначити, що відповідно до статті 10 Кодексу податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, належить до місцевих податків і зборів. Тому виключення з об'єктів оподаткування окремих об'єктів нерухомості і, відповідно, звільнення їх власників від сплати податку призведе до втрат місцевих бюджетів.

При цьому статтею 103 Бюджетного кодексу України передбачено, що надання державою податкових пільг, які зменшують доходи місцевих бюджетів, має

супроводжуватися наданням додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію відповідних втрат доходів місцевих бюджетів.

У той же час зазначаємо, що податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не має обов'язкового характеру, і саме місцеві органи влади приймають рішення щодо доцільності його запровадження, а також визначають розмір ставок в межах встановленого граничного розміру в залежності від місця розташування (зональності) та категорії об'єктів нерухомості.

Також сільським, селищним, міським радам надано право встановлювати пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб (підпункт 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 Кодексу).

Отже, органи місцевого самоврядування, реалізуючи право, надане статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», та виходячи зі статті 266 Кодексу, з огляду на зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на розвиток відповідних територій, мають можливість на підставі законодавчо наданого права, своїми рішеннями встановлювати ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в діапазоні від «0» до максимально встановлених Кодексом розмірів, а також встановлювати пільги з його сплати для окремих категорій платників.

Таким чином, питання звільнення окремих об'єктів нерухомості від оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, може бути реалізоване в межах чинного законодавства за рішенням органів місцевого самоврядування.

Слід зауважити, що законодавчими змінами, по суті, пропонується поширення норми щодо виключення з об'єктів оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на такі об'єкти нерухомості, що були отримані у власність набувачами меценатської допомоги або кінцевими бенефіціарами, як:

- об'єкти житлової нерухомості;
- об'єкти нерухомості центрів олімпійської підготовки інших форм власності, відмінних від державної та комунальної;
- об'єкти нерухомості тих закладів, які не відносяться до неприбуткових і не включені до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Зазначені зміни створюють пільгові умови оподаткування податком на нерухомість для об'єктів нерухомості, які можуть використовуватися як житлова нерухомість для проживання та в цілях, пов'язаних з наданням їх власниками платних спортивних послуг, тобто ті, які здійснюють прибуткову діяльність.

Стосовно змін в частині податку на прибуток підприємств слід зазначити, що положення діючої редакції Кодексу передбачають можливість платникам податку, які здійснювали протягом звітного (податкового) періоду операції з безоплатного

перераховування (надання) коштів, товарів, робіт, послуг суб'єктам сфери фізичної культури і спорту, а саме дитячо-юнацьким спортивним школам, центрам олімпійської підготовки, школам вищої спортивної майстерності, центрам фізичної культури і спорту інвалідів, спортивним федераціям з олімпійських видів спорту, що є неприбутковими організаціями, внесеними до Реєстру неприбуткових установ та організацій, враховувати зазначені витрати при визначенні фінансового результату до оподаткування з урахуванням обмеження, встановленого підпунктом 140.5.14 пункту 140.5 статті 140 Кодексу, а саме у розмірі, що не перевищує 8 відсотків оподаткованого прибутку попереднього звітного року.

Тож, запропоновані зміни в частині податку на прибуток підприємств призведуть до можливості подвійного зменшення фінансового результату до оподаткування на суму витрат по наданню меценатської допомоги одним і тим же набувачам такої допомоги або одним і тим же її кінцевим бенефіціарам.

Крім того слід зазначити, що, урахуваючи те, що на даний час Верховною Радою України не прийнято проект Закону України «Про меценатство у фізичній культурі і спорті», реєстр. № 3469 від 13.05.2020, який визначатиме та регулюватиме основні засади меценатства у фізичній культурі і спорті, розгляд проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо меценатства у фізичній культурі і спорті» є передчасним.

З огляду на викладене, проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо меценатства у фізичній культурі і спорті» (реєстр. № 3470 від 13.05.2020) не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ